

Jordi Dausà: “No esperava el ‘boom’ de la IA”

Jordi Dausà, entre restes tecnològiques, i la portada del llibre MANEL LLADÓ.

XAVIER CASTILLÓN - CASSÀ DE LA SELVA

Tot i que no és un escriptor amb dedicació exclusiva, ja que professionalment es dedica a la docència i també ha fet diverses incursions en la traducció –ha traduït L’horror de Dunwich i La biblioteca d’Arkham, de Lovecraft, i L’home minvant, de Richard Matheson, per a l’Editorial Laertes–, Jordi Dausà (Cassà de la Selva, 1977) ha desplegat una intensa activitat, des que va irrompre el 2010 en el panorama literari català amb Manual de supervivència. Ara, tretze anys després, apareix la que seria la seva sisena novel·la, La nit del gall (La Campana), que també es podria considerar la vuitena perquè el 2010 va publicar, amb Publicacions de l’Abadia de Montserrat, dues novel·les curtes, Els Fak Eh i La caixa de joies, per a adults immigrants que estudien català.

Si La nit del gall és la sisena o la vuitena novel·la de Dausà no importa tant com el fet que, amb constància i ofici, l’autor cassanenc s’ha consolidat, en poc més d’una dècada, com un dels escriptors catalans amb més projecció, sempre partint de la base que és un autor amb una certa vocació underground i que li agrada crear històries poc o gens convencionals, en què tot sovint es traspassen desacomplexadament els límits dels gèneres.

Després de Manual de supervivència, amb què va guanyar el premi de la desapareguda Editorial Montflorit –i que fa pocs mesos ha recuperat Pagès Editors, en una reedició revisada amb un

títol més inequívoc: Manual de supervivència: una novel·la–, Jordi Dausà ha publicat El gat de Schrödinger (Stonberg, 2012), Nits de matapobres (Brau, 2015), Lèmmings (Llibres del Delicte, 2018) i De sobte pensa en mi (Llibres del Delicte, 2021). “Amb Lèmmings va haver-hi un abans i un després en la repercussió de la meva obra”, diu, entre altres coses perquè va rebre el premi a la millor novel·la negra en català, en el festival Lloret Negre, tot i que la seva negritud és heterodoxa.

També es podria dir més o menys el mateix de La nit del gall, el seu debut amb l'editorial Columna, que és una espècie de distopia, aquest subgènere tan recurrent en la ficció actual per projectar metafòricament en el futur els mals que ja observem en la nostra societat. En aquest cas, però, Dausà els projecta a mitjà termini, ja que la història que narra passa d'aquí a 15 anys. L'està basada en fets reals, com a mínim l'anècdota inicial que és el detonant de tot plegat: “En un aeroport desert, un home agafa la maleta equivocada i és plena de droga. És la nit de Nadal, la nit del gall, i quan intenta resoldre el problema tot són traves burocràtiques i el van passant de departament en departament, però no persones, perquè és un aeroport en què ja no treballa cap humà i hi ha una intel·ligència artificial, que es diu Sofia –una espècie de Siri millorada–, que ho connecta tot i pren decisions, i que fa que el protagonista entri en una espècie de bucle en què se sent permanentment vigilat, però no sap per qui”, explica l'autor, que remarca que, quan va escriure la novel·la, “no esperava el boom de la intel·ligència artificial ni que tot plegat fos tan ràpid”. Com és habitual en l'obra de Dausà, el protagonista de La nit del gall és “un antiheroi superat per les circumstàncies”. En aquesta novel·la, “molt pessimista”, Dausà descriu un món amb “una superpoblació de drons que prenen decisions”, una societat hipervigilada en què les persones han canviat la seva llibertat per una il·lusió de seguretat col·lectiva. No és ciència-ficció.

Publicat a: El Punt, 7 d'agost de 2023

Font del document: <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2321041-jordi-dausa-no-esperava-el-boom-de-la-ia.html>